

formynderi, aktiveringsordningerne er udtryk for. Folk ved selv, hvad de har lyst til, og hvad der er godt for dem. Samfundet skal give mulighed og stille rammer til rådighed. Socialministeren skal ikke gøre sig til dommer over værdien af andre menneskers liv, og hvad de bruger deres liv til. Vi skal i stedet for give dem muligheder, give dem reelle muligheder for at udfolde det liv, som de har. Det ville være en ordentlig linje i forhold til udviklingen af velfærd.

Vi må jo tage det udgangspunkt, eller det gør vi i hvert fald i Enhedslisten, at alle mennesker både er svage og stærke i perioder af deres liv. Derfor vil vi alle sammen kunne komme ud for i perioder at have brug for hjælp. Derfor skal der selvfølgelig være den fornødne hjælp til stede, uanset om det drejer sig om en plads på institutionen eller plejehjemmet, hjemmehjælp i tilstrækkeligt omfang eller hjælpemidler, der kan lette dagligdagen.

De ældres velfærd er ikke kun en fælles opgave nu, men de ældre er også en social ressource. De stiller både nu, og da de var yngre, deres ressourcer til rådighed for fællesskabet og bidrager på den måde til samfundets udvikling. Uden dem ville vi blive et fattigere folk i flere betydninger af det ord. Den eneste ordentlige måde at respektere dem for deres indsats på er ved at sørge for, at deres behov bliver opfyldt.

Sundhedsvæsenet er vigtigt, og det har vi talt om tidligere i dag. Vi gør alle brug af det i perioder, nogle mere end andre. Sygdom og sundhed fordeler sig som nævnt tidligere i dag heller ikke ligeligt, men rammer i nogen grad tilfældigt. Vi har råd til at have et ordentligt sundhedsvæsen, hvor den nødvendige behandling er noget, den enkelte borger har garanti for findes, når behovet er der, og det var jo også det, som vi prøvede at udtrykke vores stilling til i diskussionen i forbindelse med forespørgsel nr. F 12 og den dagsorden, Enhedslisten foreslog der.

Danmark er et rigt land. Der bliver produceret mere end nogen sinde før. Hvis de økonomiske goder blev fordelt ligeligt, blev der rigeligt til alle. Der er mange muligheder for at skaffe det fornødne økonomiske grundlag for en styrkelse af social- og sundhedsvæsenet. Pengene kan f.eks. hentes ved besparelser på en række områder, som Enhedslisten i forbindelse både med forrige og sidste finanslov har peget på. Det er ikke kun militæret, men der er en lang række andre områder, bl.a. skat på pensionsordninger, hvor det er sådan, at man specielt vil

fokuserer på, at man i dag har mulighed for at have fradrag på opsparing til forskellige typer af pension. Det er den måde, vi ønsker at ramme de rige på i forbindelse med deres pension – ikke ved at gå ind og reducere i folkepensionens grundbeløb. Der er også mulighed for flere indtægter fra erhvervslivet.

Hvis viljen er til stede, har vi alle muligheder for at skabe et samfund, hvor både den enkelte og fællesskabet får de bedste muligheder for udfoldelse, og det er sådan set det, som hele tiden har været Enhedslistens sigte, og når man fra Fremskridtspartiets side i dagsordenen snakker om, at man skal have en omprioritering, så er vi nødt til at stille det meget konkrete spørgsmål: Hvorfra? For vi ved også i forhold til de ændringsforslag, som Fremskridtspartiet tidligere har fremsat til bl.a. finansloven, at der i hvert fald ikke er enighed mellem Fremskridtspartiet og Enhedslisten om hvorfra. Det er det første problem.

Det næste er effektivisering, som der står i dagsordenen, og der må vi naturligvis spørge: Af hvad? For vi er lige præcis af den opfattelse, at den effektivisering, som er sket inden for dette område, bl.a. på hjemmehjælpsområdet har tvunget hjemmehjælperen til at rende rundt og have en meget, meget stressende dag. Tidligere havde de et forholdsvis enkelt antal klienter eller borgere, som de skulle tage sig af, men efterhånden har de fået flere, og de har fået kortere tid til dem og bliver derfor tvunget til at rende rundt imellem dem. Så når man siger effektivisering, er vi nødt til at spørge af hvad, og hvem er det, det skal gå ud over?

Endelig står der, at det skal ske inden for de eksisterende økonomiske rammer i finansloven, og der er vi altså også nødt til at spørge: Hvad er det for nogen rammer, man snakker om der? For faktisk er det Enhedslistens indstilling, at der skal være øgede økonomiske bevillinger til det her område, og det må i hvert fald præciseres, hvad det er for nogen rammer, man snakker om. Vi er også villige til at anvise øgede indtægter i forbindelse med finansloven.

Så der er i hvert fald flere elementer i dagsordenen, som gør, at vi ikke er meget for at støtte den, selv om vi da håber, at det overordnet set er Fremskridtspartiets hensigt at forbedre forholdene på området.

Angående diskussionen om, hvem der er de svage, vil jeg, ligesom også andre har været inde på, gerne slå fast, at begrebet svag tilsyneladende er et diffust begreb. Man kan se af den